

Debatt I Tidningen Syre

Vänta med världlandsavtalet

Öppet brev till Margot Wallström

April 2016

Det är ovärdigt att Sveriges riksdagsledamöter ska behöva besluta om världlandsavtalet med Nato innan svenska folket fått chans att sätta sig in i konsekvenserna. Världlandsavtalet beslutades några dagar före valet 2014 av förra regeringen och undertecknades av ÖB. Men vissa anpassningar till svensk lag behövde göras, och avtalet med dessa ändringar ska riksdagen godkänna i maj 2016. På frågor från allmänheten svarar försvarsministern och utrikesutskottets ordförande samstämmigt att det spritts felaktigheter, myter och desinformation om avtalet. Vari består denna desinformation? Vem har spritt den? Vad handlar den om? Är det en missuppfattning att när regeringen bjuder in till övningar har ni politiker lämnat fullmakt till de militära experterna att planera krigsövningarna? Sverige har ju blivit en populär övningsplats för krig på grund av sitt läge och de stora, glest befolkade vidderna. Frågorna är många.

I Göteborgs södra skärgård har försvarsmakten begärt tillstånd till utökad övningsverksamhet under 115 dagar och 70 nätter per år. Försvarsmakten vill kunna skjuta och kunna släppa ut 2 ton bly och 1 ton koppar per år i havet. Tillståndet ger också rätt till internationella övningar och uppdrag. Det har dock överklagats och ligger hos miljöministern för prövning. Med ökad medvetenhet om hur militära övningar påverkar människors vardagsliv och miljö har tusentals göteborgare skrivit på namnlistor för att protestera. I en öppen demokrati måste alla kunna bli delaktiga i viktiga beslut som påverkar hela det civila samhället. Mellan valen råder ibland en tystnad mellan politiker och väljare, vilket innebär att kontroversiella beslut kan fattas över huvudet på allmänheten, ibland också utan att alla riksdagsledamöter är insatta i frågan. Världlandsavtalet med de nya lagändringsförslagen är en sådan fråga.

Freds- och miljörörelsen har uppvaktat riksdagsledamöter från hela landet och förstått att många ledamöter känner sig obekväma inför omröstningen om världlandsavtalet. Detta beslut måste kunna sättas in i en bredare säkerhetspolitik som innebär mänsklig säkerhet utifrån de verkligt stora hoten mot Sverige som vålds- terror- och cyberhot, klimatförändringar, pandemier och sabotage mot el- och vattenförsörjning. Vi vädjar därför till dig att få till

stånd ett moratorium för att få tid att lära och utbilda oss i feministisk säkerhetspolitik, där alla kan vara delaktiga i att skapa ett bättre samhälle. En regering som kan återvinna människors tro på en bättre framtid har allt att vinna. Eva Selin Lindgren, professor i miljöfysik och riksdagsledamot för Centerpartiet 2006–2010, publicerade en skrift med titeln Får man tala sanning i Sveriges Riksdag?. "För mig var livets värden politikens hörnsten, och inte längtan efter makt och inflytande. Men något av det första vi nyanlända riksdagsledamöter fick höra från partitopparna var 'Nu har vi makten', inte 'nu ska vi skapa det goda samhället för våra medborgare'. Så småningom har det visat sig att viljan till makt har dominerat riksdagens partier under långa tider. Varför skulle annars partipiskorna vina? Varför skulle de enskilda riksdagsledamöterna lockas – eller så gott som tvingas – till att rösta mot sina samveten ...?" (Miljömagasinet nr 23 juni 2011)

Vi är nu på väg att skriva under ett värdlandsavtal med Natoalliansen, vars strategiska doktrin anger att de kan tänka sig att använda kärnvapen även om ingen har anfallit dem med kärnvapen först. Vi göteborgare, som skrivit detta brev, är alla 65+ och med tanke på våra barn och barnbarn vill vi bidra med vår erfarenhet för att bygga ett mänskligt samhälle för kommande generationer.

Titti Wahlberg Monica Engvall Inger Gustavsson Jan Wallinder, Göteborg